Ton Koot

Antonius Wilhelmus Coenraad Leonardus (Ton) Koot werd op 1 maart 1907 geboren in Amsterdam. Hij was de zoon van haringhandelaar Antonius Franciscus Koot en Wilhelmina Sophia van Dillen. Zes jaar later kwam er nog een zusje.

Hij was enthousiast scout en roverscout (voortrekker) bij de Gooise Zwervers, stam van de 3e Hilversumse Groep - Heideparkgroep net zoals Kik ten Boom. In november 1927 begon hij als welpenleider in Amsterdam.

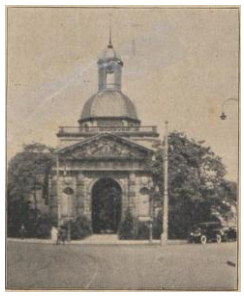
Op de lagere school wakkerde één van de onderwijzers bij hem de belangstelling voor geschiedenis en cultuur aan. Hij ging vervolgens naar de Openbare Handelsschool om daarna in het bedrijf van zijn vader te gaan werken. In de avonduren studeerde hij voor onderwijzer en in 1930 werd hij docent. Hij trouwde op 24 december 1930 met een collega, de uit Venlo afkomstige Aleida Cornelia Clement. Hun huwelijk was in padvindersuniform, want zijn vrouw was een leidster bij het Meisjesgilde. In 1933 werd hun dochter Sylvia Belia Wilhelmina Koot geboren. De 1e Rover Moot werd in de zomer van 1931 georganiseerd in Kandersteg, Zwitserland. Er namen 20 landen deel. Vanuit Nederland waren er 22 deelnemers. Contingent Leider was Ton Koot. Ploegleiders van de twee ploegen waren Jacob Faber en Pom van Voorthuijsen.

Ton werd hopman bij de 4e Hilversumse Troep en later is hij ook verbonden aan groep 4, Grijs, Hendrick de Keyser. Hij schrijft in maart 1930 met zijn beide oud patrouilleleiders Tom Schadd en Chris Graamans en ze besluiten tot het oprichten van een stam. De groep werd een combinatie van de voortrekkers van de 4e Amsterdamse groep Hendrick de Keyser (Grijs) en de 4e Hilversumse groep, Apachiogroep. Vanaf september 1931 werden er wekelijkse ploegavonden gehouden en maandelijks was er beurtelings een bijeenkomst o.l.v. Hopman Koot in Hilversum en Amsterdam. Tom Schadd en Chris Graamans werden 10 januari 1932 als voortrekker geïnstalleerd door Oubaas van Voorthuisen en Ton Koot was daarbij hun borg. In de zomer van 1932 neemt de stam deel aan het Nationaal kamp 1932.

Bij de opening van het verbouwde clubhuis van de groep in Amsterdam op 17 september 1932 waren er 9 stamleden. Er werd daarom tijdens de stambijeenkomst van 24 op 25 september besloten om een tweede ploeg op te richten. Chris Graamans en Kees van den Heuvel worden gekozen als ploegleiders. Eén van de ploegen werd de Ribbokploeg. Er werd ook gestemd over een nieuwe naam en er werd gekozen voor Nakotas. Nakotas betekent 'Vrienden' en komt van de Zwartvoet-indianen in Amerika. Het embleem wordt een brandend vuur met daaronder de stamnaam. Ton Koot werd Oubaas van de stam en kreeg zijn volmacht in 1932. Hij was op landelijk niveau actief bij Scouting betrokken en onder andere ook de redacteur van *De Huifkar, het maandblad voor en door Nederlandse Voortrekkers.*

Het was een actieve stam en in De Huifkar verschijnen regelmatig verslagen van activiteiten. Ze hadden ook veel contact met andere stamleden en waren nauw betrokken bij landelijke activiteiten. De stam organiseerde een gemeenschappelijke avond op 23 maart 1933 met de stamleden van de Mustangs, de stam van de 6e Utrechtse groep op hun hoofdkwartier in Utrecht. Van Voorthuisen was hier Oubaas. Graamans is dan nog ploegleider en Tom Schadd is één van de leden. In september 1934 werd Christian Snepvangers Baas (assistent leider) bij de Nakotastam. Op 27 oktober 1934 werd hun stamhut in de Muiderpoort in Amsterdam feestelijk geopend. Een half jaar later, op 17 maart 1935 vierde de stam het eerste lustrum. Hoofdkwartier-commissaris Mr. Dr. Jan Baert, commissaris Mr. G.L. de Vries Feyens en oud commissaris mr. Willem Knuttel waren hierbij aanwezig.

Ton schreef onder andere het boek 'Volg het spoor', een boek voor en over Nederlandse voortrekkers. Veel leden van de Nakotas namen deel aan de Wereld Jamboree in 1937 en een groot aantal wordt ingedeeld bij de persdienst waar Ton Koot het hoofd van was. Hij was onder andere hoofdredacteur van de kampkrant Jamboree Post.

In november 1937 droeg Ton de leiding over aan zijn assistent Henk van der Schroeff. De stam telde op dat moment 3 ploegen. Na werkzaam geweest te zijn in het onderwijs werd hij adjunct directeur van de Amsterdamse Vereniging voor Vreemdelingenverkeer. In 1938 werd het huwelijk met Aleida ontbonden en in het zelfde jaar hertrouwde hij met Elisabeth Agatha Bouman. Hij woonde met haar in het benedenhuis aan de Gibraltarstraat 69 in Amsterdam-West.

EEN KOERIERSDIENST VAN PADVINDERS INGESTELD

AMSTERDAM, 20 Mei. — De V.V.V. „Amsterdam", belast met het opsporen van gegevens omtrent personen van wie bij familiebetrekkingen nog niets bekend is, en met het verstrekken van inlichtingen over de reismogelijkheden in ons land, heeft hiervoor een organisatie in het leven geroepen, waaraan o.a. medewerking verleend wordt door de militaire autoriteiten, de Nederlandsche Spoorwegen en het districts-commissariaat Amsterdam van „de Nederlandsche padvinders".

Het inlichtingenbureau der V.V.V. „Amsterdam", Rokin 5, heeft inmiddels reeds 3000 aanvragen ontvangen, welke grootendeels in behandeling zijn genomen.

Daar er uiteraard niet op mocht worden gerekend, dat de postdienst snel genoeg zou functionneeren, is hiervoor o.a. een koeriersdienst van padvinders in het leven geroepen.

Op de eerste aanvraag hebben de Nederlandsche spoorwegen volledige medewerking aan deze organisatie verleend.

De eerste groep koeriers is hedenmorgen reeds van het centraal station te Amsterdam — onder leiding van commissaris J. Faber, naar het voor elke koerier bestemde uitgangspunt vertrokken, van waar zij per fiets hun opdrachten zullen vervullen.

De directie der V.V.V. „Amsterdam" doet een krachtig beroep op alle landgenooten om deze koeriers bij het verzamelen van de vereischte gegevens in elk opzicht behulpzaam te zijn.

In de meidagen van 1940 waren in Amsterdam de padvindershulpdiensten actief. Voortrekkers van onder andere de Nakotastam verleenden op allerlei manieren hulp. Deze belevenissen worden beschreven in het logboek *Paraat! Oorlogsdiensten 1940 van de Verkenners en Voortrekkers te Amsterdam*. De VVV Amsterdam, waarvan Ton Koot de adjunct-directeur was, was belast met het opsporen van gegeven van mensen die door het oorlogsgeweld moesten vluchten. Er werd een koeriersdienst van padvinders in het leven geroepen en onder andere de voortrekkers van de Nakotastam waren hierbij actief.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd onder de vloer geluisterd naar de Engelse zender en Radio Oranje. Als de accu leeg was ging hij ermee om de hoek naar molen De Bloem om hem met windkracht te laten opladen. Ton was vanaf het moment dat Scouting verboden werd de uitgever van 'Vrije Jacht'; een illegaal orgaan voor voortrekkers, leiders en oud-padvinders Amsterdam Hiermee probeerde hij het contact tussen de scouts te bewaren. Onder het motto: *'eens padvinder - altijd padvinder'* werden in 37 nummers onafgebroken waarschuwingen, raadgevingen en inlichtingen gegeven. In 1944 werd Koot als eindredacteur betrokken bij het ondergrondse bulletin van Vrij Nederland, VN-Nieuws. Hij kon daarbij gebruik maken van de berichten die hem van de

gemeentelijke instanties bereikten. Christian Snepvangers, assistent stamleider bij de Nakota stam, was ook betrokken bij dit illegale blad. Als Gemeentelijk Inspecteur voor het Kunstbezit doorkruiste Ton de binnenstad. Hij beschikte over een telefoon, waardoor hij in de gelegenheid was goede vaderlanders te waarschuwen voor razzia's en vorderingen van fietsen.

In 1945 nam hij ontslag uit de gemeentedienst en werd benoemd tot secretaris van het Rijksmuseum. Sinds 1948 combineerde Koot deze functie met die van slotvoogd van het Muiderslot. Ook na de oorlog was Ton nog landelijk actief binnen Scouting en werd weer Oubaas bij de Nakotas stam in Amsterdam.

Hij ontving voor zijn verzetswerk het Verzetsherdenkingskruis en overleed op 12 februari 1986 in Amsterdam.

Meer informatie

De Ondergrondse Pers 1940-1945, 3e geheel herziene druk door Drs. Hans de Vries (knaw.nl)
HH153_03_Kampgids.pdf (hv-hb.nl)
Vrije jacht : orgaan voor voortrekkers, leiders en oud-padvinders » 15 apr 1941 - Art. 1 | Delpher
VN-nieuws | Delpher
Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde, 1987 · dbnl
Verzetsherdenkingskruis (geni.com)
Padvinders 100 jaar scouting in Nederland Jan van der Steen
Foto Wereld Jamboree 1937
Het Leidersblad nov 1927
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 16, 1932, no. 11, 1932 » 1932-12 - Pag. 18 | Delpher
De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 18, 1932, no. 10, 1932 » 1932-10 - Pag. 40 | Delpher
"De huifkar"; algemeen maandblad van en voor voortrekkers der Nederlandsche Padvindersbeweging, 1933-1934, 1933 » 1933-06 - Pag. 9 | Delpher
"De huifkar"; algemeen maandblad van en voor voortrekkers der Nederlandsche Padvindersbeweging, jrg 2, 1934, no. 19, 1934 » 1934-11 - Pag. 5 | Delpher
De verkenner; off. orgaan voor de Padv. Beweging in Nederland, jrg 20, 1934, no. 12, 1934 » 1934-12 - Pag. 1 | Delpher
"De huifkar"; algemeen maandblad van en voor voortrekkers der Nederlandsche Padvindersbeweging, 1933, 1933 » 1933-05 - Pag. 17 | Delpher
Ton Koot - Scoutpedia.nl (scoutwiki.org)
Logboek Nakotas stam 1930-1940, incl Stamregister 1930-1937 (113) Scoutingmuseum Baarn
Logboek Nakotas stam dec 1932- sept 1935 door Rien Schulte en Jo Jansen (114) Scoutingmuseum Baarn
Ton Koot (locatie onbekend, 1 maart 1907 - Amsterdam, datum onbekend) - Netwerk Oorlogsbronnen
NRC Handelsblad » 26 feb 1977 - Art. 25 | Delpher

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.